ЗМІНИ ПІДХОДІВ ДО ПИТАНЬ ХАРЧУВАННЯ

Прісс О.П., д.т.н., професор

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Якість раціонів харчування є світовим фактором ризику номер один, який сприяє таким загрозливим неінфекційним захворюванням (НІЗ) як затримка росту і розвитку у дітей, діабет другого типу, серцево-судинні, нейродегенеративні захврювання, рак [1]. Сучасні продовольчі системи повинні давати набагато більше, ніж прості калорії – вони повинні реалізувати свій потенціал для підтримки здоров'я населення. Ціль сталого розвитку 2 (ЦСР), спрямована на те, щоб ЦСР спрямовані на припинення всіх форм голоду та недоїдання до 2030 року і забезпечення доступу, насамперед для дітей, до поживних харчових продуктів у достатній кількості впродовж усього року. Це передбачає стимулювання сталих методів ведення сільського господарства: підтримку дрібних фермерів і забезпечення рівноправного доступу до землі, технологій і ринків [2]. Однак, відсутність питання здорового харчування є упущенням.

На думку багатьох авторів [3], міжнародне співтовариство має посилити і поставити мету здорового харчування для всіх, а також приділити такий же рівень уваги, який воно приділяло боротьбі з ВІЛ/СНІДом та палінням. Це вимагатиме від зацікавлених сторін із урядів, громадянського суспільства, засобів масової інформації, бізнесу та науки спільної роботи, щоб покращення якості дієтичного харчування стало постійним політичним пріоритетом.

Сьогодні державна політика України лише окреслила мету покращення харчування населення [4]. Тож на глобальному рівні зацікавлені сторони повинні поставити пріоритет покращення харчування – та створення здорового харчового середовища. Адже на фундаментальному рівні споживачі роблять вибір продуктів харчування, які не відповідають уявленням про правильне і здорове харчування.

Тож першочерговим завданням для має стати запровадження потужніх інформаційних кампаній та механізмів стимулювання для суб'єктів державного і приватного сектору в усій продовольчій системі, щоб вони могли приймати рішення, більш сприятливі для виробництва, доступності безпечних, поживних якісних і здорових продуктів. Необхідне розуміння суспільством того, що продовольчі системи не просто постачають продовольство, вони постачають здоров'я населення. Ця зміна мислення є вирішальною для формування здорового харчового середовища.

На національному рівні уряди та суб'єкти приватного сектору повинні працювати разом, щоб зосередитися на узгодженні окремих продовольчих підсистем з метою досягнення здорового харчування та покращення результатів харчування.

Необхідно приділити увагу взаємозв'язку між дієтами, які є високоякісними з точки зору харчування, та їх потенційним впливом на навколишнє середовище [5]. Вони складніші, ніж прийнято вважати, і, ймовірно, значно відрізняються в різних контекстах.

Дослідники [3] виділяють ряд дій для поліпшення продовольчих систем і харчових раціонів, що є універсальними, незалежно від локальних умов країни:

1. Зосередження продовольчої політику на забезпеченні якісного харчування для немовлят і маленьких дітей.
2. Підвищення якості харчування дівчат-підлітків і дорослих жінок як пріоритет у всій політиці, яка формує продовольчі системи. Жінки особливо вразливі до впливу низькоякісних дієт.
3. Розробка національних рекомендацій щодо харчування.
4. Продукти тваринного походження постачають важливі поживні речовини. Однак деякі групи населення споживають надлишок цих продуктів.
5. Використання фруктів, овочів, бобових, горіхів та зерно набагато більше. Вони мають значні переваги з точки зору якості дієти.
6. Розробити політику, яка регулює створення продуктів, маркування, рекламу, просування та податки.
7. Приділити увагу харчуванню в школах, лікарнях, у збройних силах та у в'язницях.
8. Переорієнтувати інвестиції у дослідження сільського господарства та виробництво продовольства щоб відобразити пріоритет здорових дієт.

Список використаної літератури:

1. Global Panel on Agriculture and Food Systems for Nutrition. Food systems and diets: facing the challenges of the 21st century. London, UK 2016, 136p.
2. Цілі сталого розвитку. Україна. ПРООН. URL: https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html
3. Haddad, L., Hawkes, C., Waage, J., Webb, P., Godfray, C., & Toulmin, C.. Food systems and diets: Facing the challenges of the 21st century. 2016, London, UK: Global Panel on Agriculture and Food Systems for Nutrition. URL: https://openaccess.city.ac.uk/id/eprint/19323
4. Роль збалансованого харчування в сучасній продовольчій системі України. Висновки Національного діалогу «Трансформація продовольчих систем: український контекст». URL: http://surl.li/aibbl.
5. Прісс, О. П. Проблема скорочення продовольчих втрат і харчових відходів як засіб досягнення стійкої продовольчої системи. Новації в технології та обладнанні готельно-ресторанних, харчових і переробних виробництв міжнародна науково-практична інтернет-конференція, 24 листопада 2020 р.: [матеріали конференції] / під заг. ред. В.М. Кюрчева. – Мелітополь : ТДАТУ, 2020. С. 75-77.